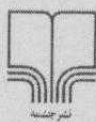

راهنمایی کوچک برای نوشتن درباره‌ی فیلم‌ها

تیموتی کوریگان ترجمه‌ی مهسا رضوی

www.ketab.ir

کتابخانه ملی ایران

سرناسه: کوریکان، تیموتی، ۱۹۵۱ م.

Corrigan, Timothy

عنوان و نام پدیدآور: راهنمایی کوچک برای نوشتن درباره‌ی فیلمها، تیموتی ک

موضوع: نقد سینمایی

مشخصات نشر: تهران: چشمه، ۱۳۹۶

مشخصات ظاهری: ۱۷۹ ص، مصور، عکس

شابک: ۶-۲۲۱-۲۲۹-۶۰۰-۹۷۸

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا

یادداشت: A short guide to writing about film, 8th Ed, c2012

یادداشت: کتابخانه

موضوع: نقد سینمایی

شناسه‌ی افزوده: رضوی، مهسا، ۱۳۶۲، مترجم

ردیف کنگره: ۱۳۹۶، ۱۳، ۲، ۱۹۹۵ / ک

ردیف دیویی: ۸۰۸ / ۰۶۶۷۹۱

شماره‌ی کتاب‌شناسی ملی: ۲۴۴۵۸۹۸

cheshmehpublication

telegram.me/cheshmehpublication

www.cheshmeh.ir

رده‌بندی نشر چشمه: هنر - سینما

راهنمایی کوچک برای نوشتن درباره‌ی فیلم‌ها

تیموتی کوریگان

ترجمه‌ی مهسا رضوی

ویراستار: محسن آوزم

مدیر هنری: مجید عباسی

لیتوگرافی: باختر

چاپ: دالاهو

تیراژ: ۵۰۰ نسخه

چاپ اول: زمستان ۱۳۹۶، تهران

ناظر فنی چاپ: یوسف امیرکیان

چاپ و انتشار محفوظ و مخصوص نشر چشمه است.

هرگز نباید این اثر، مشروط به دریافت اجازه‌ی کتبی ناشر است.

شاب ۹۷۸-۶۰۰-۲۲۹-۲۲۱-۰۶

۱-۹۷۸-۶۰۰-۲۲۹-۲۲۱-۰۶

تهران، کارگر شمالی، تقاطع راه شهید گمنام، کوچه‌ی چهارم، پلاک ۲.

نخن: ۸۳۳۳۶۰۰

کتاب‌فروشی نشر چشمه کریم خان

تهران، خیابان کریم خان زند، نبش میدان میرزا، شماره ۱۰۷.

تلفن: ۸۸۹۰۷۷۶۶

کتاب‌فروشی نشر چشمه‌ی مرز ش

تهران، بزرگراه ستاری شمال، نبش خیابان پیامبر مرکزی، مجتمع تجاری، طبقه ۱، پانجم، واحد ۴.

تلفن: ۴۴۹۷۱۹۸۸

کتاب‌فروشی نشر چشمه‌ی آرن

تهران، شهرک قدس (غرب)، بلوار فرج‌زادی، ترسیده به بزرگراه نیاایش، خیابان حافظی، نبش میدان حافظی، واحد ۱.

مجتمع تجاری آرن، طبقه ۲.

تلفن: ۷۵۹۳۵۴۵۵

کتاب‌فروشی نشر چشمه‌ی بابل

بابل، خیابان شریعتی، روبه‌روی شیرینی‌سرای بابل.

تلفن: ۰۱۱۱۳۳۴۶۵۷۱

کتاب‌فروشی نشر چشمه‌ی پریس

تهران، پاسداران، نبش گلستان یکم، مجتمع پریس، طبقه ۲.

تلفن: ۹۱۰۰۱۲۵۸

فهرست

۷	پیش درآمد
۱۳	فصل اول: نوشتن درباره‌ی فیلم‌ها
۲۹	فصل دوم: شروع کنیم به اندیشیدن، آماده شویم برای اشاء، و بنا کنیم به نوشتن
۴۵	فصل سوم: اصطلاحات و موضوعات سینما
۸۱	فصل چهارم: شش رویکرد به نوشتن درباره‌ی فیلم‌ها
۱۰۳	فصل پنجم: سبک و ساختار در نوشتن
۱۲۱	فصل ششم: تحقیق در سینما
۱۴۹	فصل هفتم: شکل نسخه‌ی پیش نویس
۱۶۵	فرهنگ اصطلاحات فیلم
۱۷۰	منابع
۱۷۲	نمایه‌ی اشخاص
۱۷۵	نمایه‌ی فیلم‌ها
۱۷۸	نمایه‌ی آثار

پیش درآمد

این کتاب - به اعتقاد من - به کل منحصر به فردی نشان می دهد اندیشیدن و نوشتن درباره ی فیلم چه پیوند ظریفی با یکدیگر دارند. اقبال مهم دیگری که کتاب بیان می کند این است که دانشجویان درباره ی موضوعی که آن را می شناسند و دوست دارند بهتر می نویسند و این روزها کمتر موضوعاتی پیدا می شوند که مثل سینما عمومی باشند و بشود از در و فیه مان لذت برد. از سوی دیگر کتاب راهنمایی کوچک برای نوشتن درباره ی فیلم ها دانشجویان را در مسیر تبدیل لذت به گر می تماشای یک فیلم به سوی رضایت حاصل از بیان اندیشه هایی درباره ی آن فیلم راه می برد؛ با استفاده از شمار زیادی از نمونه کارهای دانشجویان و استادان در طول این راه از یادداشت برداری و نسخه های پیش نویس به مته های ویرایش شده و پروژه های تحقیقی ای می رسم که نشان می دهند چگونه تحلیل یک فیلم، به عنوان بخشی از فرآیند نوشتن، هوشمندانه تر و منسجم تر می شود. در عین حال کتاب فرض می کند ما درباره ی موضوعاتی که راحت و به راحتی نفس به آن ها می پردازیم، بهتر و با اشتیاق بیشتری می نویسیم. امروزه برای بسیاری از دانشجویان فیلم ها به موضوعات هستند و راهنمایی کوچک برای نوشتن درباره ی فیلم ها از این عشق و دانایی درباره ی فیلم ها - از فیاضی که دانشجویان به خوبی می شناسند تا آن ها که ممکن است فقط درباره شان خوانده یا شنیده باشند - به عنوان راهی برای تشویق و پرورش یادگیری مهارت های نوشتن کمک می گیرد.

آن گروه از ما که سینما تدریس می کنیم به ندرت وقت می کنیم درباره ی نوشتن در مورد فیلم ها بحث کنیم. نمایش فیلم ها و معرفی کتاب هایی که درباره شان نوشته شده بخش زیادی از وقت ما را می گیرد و معمولاً ناگزیر می شویم از پیش فرض کنیم که دانشجویان می دانند چگونه آن چه را دیده و درباره اش فکر کرده اند در قالب یک نوشته ی قابل فهم بیان کنند. این پیش فرض، به همان اندازه که احتمالاً مرسوم و قابل چشم پوشی است، امروز کمتر از هر زمان دیگری قابل اعتماد است. مدرسان پیش از پیش باید دل نگران و در اندیشه ی دانشجویان پر شور و شوقی باشند که به نظر می رسد خیلی می دانند و حرف های زیادی دارند که می توانند درباره ی فیلم ها بگویند اما نوشته های کلاسی شان مغشوش و ناامیدکننده است.

یکی از راه‌های پیش‌گیری از این مشکل تکیه بر آزمون‌هایی است که پاسخ‌های کوتاه می‌خواهند. این روش تا اندازه‌ای مؤثر و ضروری است، اما در برخی از درس‌ها، به‌ویژه واحدهای درسی مفصل درباره‌ی تاریخ سینما که با روش سخنرانی ارائه می‌شوند، از پاسخ‌گویی به چند مورد از مطالبات سودمند مقاله‌ی انتقادی طفره می‌رود؛ مطالباتی که در کیفیت اندیشیدن دانشجو تفاوت واقعی ایجاد می‌کند. مقاله دانشجورا وادار می‌کند از مهارت‌های خاصی استفاده کند: یافتن اندیشه‌های بدیع و تمرکز روی آن‌ها؛ سامان بخشیدن، دنبال کردن و حمایت از اندیشه‌ها تا زمانی که خوب پرورانده شوند؛ تنظیم دقیق دریافت‌ها با بازنگری زبانی که برای توصیف آن‌ها استفاده می‌شود؛ کاربرد دستور زبان و ترکیب مناسب به عنوان بخشی از ارائه‌ی متقاعدکننده‌ی یک مباحثه و استفاده از آرای دیگران از طریق تحقیقی هوشمندانه.

نویسنده مقاله درباره‌ی فیلم‌ها، به طور خلاصه، یکی از پیچیده‌ترین راه‌ها برای پاسخ گفتن به پرسش‌هایی درباره‌ی فیلم است. من معتقدم برای این که یک دانشجو از دل اندیشه‌هایش برداشتی توانمندانه داشته باشد و خلالت و دقتش را نشان دهد مدرس باید دانشجورا در مسیر یافتن فوت‌وفن‌های مربوط به شکل مقاله راهنمایی کند. این کتاب میدوار است با پُر کردن فاصله‌ی میان کتاب‌های راهنمای فیلم و متون مطالعات سینمایی از طریق این فصل. در این فصل، درس‌های نویسندگی که به طور خاص به کار نقد فیلم می‌آیند نقش این راهنما را ایفا کند.

کتابی که پیش رو دارید بر آن سه هدف نوشته شده: صرفه‌جویی در وقت مدرسان فیلم، که در بیان پیچیدگی‌های هنر و صنعت فیلم به سهولت رسیدگی به مشکلات نویسندگی دانشجویان را پیدا می‌کنند؛ کاستن از نگرانی دانشجویان در این باره که با بیان نکته‌هایی که بسیاری از مدرسان به اشتباه فکر می‌کنند دانشجویان از قبل می‌دانند و در نتیجه‌ی این کار، شوق این دو به برقراری ارتباطی لذت‌بخش‌تر و رساتر.

به‌روزرسانی‌ها و اصلاحات چاپ هفتم

به نظر من مسئله‌ی اساسی چاپ تازه‌ی کتاب این است که تغییرات و اصلاحات اضافه‌شده نباید کتاب را دشوار و ملال‌آور کنند. برای تازه و به‌روز نگه داشتن این کتاب، در چاپ هفتم، شش بازنگری مهم انجام شده:

مطالب جدید درباره‌ی نوشتن درباره‌ی فیلم‌های آوانگارد و مستند

امروزه سینمای مستند و آوانگارد بیش‌ازپیش در طرح واحدهای درس‌های فیلم با واحدهای درسی‌ای که از فیلم استفاده می‌کنند، گنجانده می‌شود. با این که بسیاری از نکته‌های راهنمایی که در این کتاب آمده قطعاً برای فعالیت در حوزه‌های دیگر فیلم نیز کاربرد دارد، چاپ جدید، روی برخی از پرسش‌های خاص و مباحثی تأکید می‌کند که می‌توانند دانشجورا در اندیشیدن و نوشتن دقیق‌تر درباره‌ی فیلم‌های مستند و تجربی هدایت کنند.

منابع مفصل‌تر برای تحقیق در اینترنت

در چند سال گذشته کیفیت و کمیت منابع تحقیق موجود در اینترنت به شکل فزاینده‌ای رشد کرده است. دانشجویان نه تنها می‌توانند با استفاده از منابع اینترنتی به فیلم‌ها و دی‌وی‌ها به صورت آن‌لاین دسترسی داشته باشند، بلکه تعداد رو به افزایش مجله‌های درجه یک و دیگر موتورهای جست‌وجوگر اینترنت را به منبعی اساسی برای دستیابی به فیلم‌ها و اطلاعات مربوط به آن‌ها تبدیل کرده است. چاپ تازه در عین حال که همچنان روی معایب و محدودیت‌های بیش از اندازه بر این منابع الکترونیکی تأکید می‌کند، پیشنهادهای خود را برای استفاده از این منابع به گونه‌ای قابل توجهی به‌روز می‌کند و افزایش می‌دهد.

اطلاعات تازه و انیمایی‌هایی برای نوشتن درباره‌ی سینمای دیجیتال و رسانه‌های نوین
رویدادهای چند سال گذشته تأثیر می‌کنند که انقلاب دیجیتال و «همگرایی دیجیتال» مربوط به آن در صنعت سینما، شکل تولید و دریافت فیلم را تغییر داده است. بر این اساس چاپ تازه روی برخی تحولات مهم حاصل از دگرگونی‌های تکنولوژی، رسانه دیجیتال غیرخطی و فعالیت‌های رسانه‌های نوین تأکید می‌کند. این‌ها ابعاد مهم و تازه‌ای از صنعت سینما هستند که به هنگام اندیشیدن و نوشتن درباره‌ی فیلم‌ها باید به آن‌ها توجه کنیم.

پرداختن بیشتر به صدای فیلم و اصطلاحات سیستم انتقادی آن

با این‌که در این کتاب قصد نداشتم فهرست کاملی از اصطلاحات تخصصی و انتقادی فراهم کنم، بحث درباره‌ی صدا در سینما مسلماً شایسته‌ی پرداخت مفصل‌تری است. بنابراین چاپ تازه برای آماده کردن و هدایت دانشجویان علاقه‌مند به نوشتن درباره‌ی صدای فیلم به واژگان و مباحث بیشتر می‌پردازد و اصطلاحات تازه‌ای مانند پل صوتی، دیزالو صوتی، صدای محیط و گفت‌وگوی متداخل را معرفی می‌کند.

استراتژی‌های نوین بیشتر برای بازنگری و نمونه‌خوانی

از آن‌جا که بازنگری و نمونه‌خوانی به اندازه‌ی مراحل دیگر در نوشتن مهم هستند، چاپ تازه به این مرحله تعیین‌کننده در نوشتن توجه بیشتری می‌کند و مباحث مربوط به آن را توضیح می‌دهد.

به‌روزرسانی مثال‌ها و تصاویر فیلم‌های اخیر

یکی از شاخص‌ترین تنظیمات هر چاپ جدید این کتاب تلفیق فیلم‌های اخیر در مباحث و تصاویر بوده است. در حالی که معرفی فیلم‌های قدیمی‌تر یا فیلم‌های خارجی به عنوان راهی برای برانگیختن کنجکاوی و

علاقه‌ی دانشجویان به فیلم‌هایی که ممکن است نشناسند بسیار مهم است، فراهم کردن مثال‌هایی از سینمای معاصر نیز که دانشجویان بهتر می‌شناسند و با آن‌ها در ارتباط است فوق‌العاده مهم است. در شرایط آرمانی چنین مثال‌هایی می‌توانند دانشجویان را بیش از پیش به گفت‌وگو درباره‌ی فیلم‌ها و در نتیجه نوشتن تحلیل‌های بهتر درباره‌ی آن‌ها علاقه‌مند کند.

چاپ تازه همچنین شامل تغییرات جزئی تری برای اصلاح و توضیح پرسش‌ها و مسائلی است که پیوسته در کلاس‌های فیلم مطرح می‌شوند.

در این چاپ، همچنان به فیلم‌های مهم و فیلم‌سازی توجیه بیشتری شده که از قدیم خارج از جریان غالب تاریخ سینما در نظر گرفته شده‌اند؛ از جمله پیش‌گامانی چون اسکار میشو و آلیس گای بلاشه. این کتاب تا آنجا که می‌تواند اما تلاش می‌کند مجموعه‌ی وسیعی از مطالب، افراد و موضوعاتی را که برای نوشتن مقایسه‌ای‌های خوب درباره‌ی فیلم موجود است به دانشجویان یادآوری کند.

در چاپ تازه، روش‌سازی و تأکید، توضیحات مربوط به نشانه‌گذاری و نکات مهم متن را افزایش داده‌ایم. اما هدف از این راحات جزئی اما بسیار مهم فصل ششم تأکید بر این است که چگونه دانشجویان باید دست به کار تحقیق شوند و زمان تحقیق صرفاً برای آراستن نوشته‌شان استفاده نکنند.

تأکید نگارنده در این باب بر تحلیل، نوشتن درباره‌ی فیلم‌هاست، نکته‌ای که در بسیاری از واحدهای درسی فیلم روی آن تأکید می‌شود، اما علاوه بر این کتاب می‌تواند به شیوه‌های دیگری همراه با مجموعه‌ی متنوعی از کتاب‌های دیگر و به دست مرستادی که کرده‌ام، برده شود که معتقد است نوشتن درباره‌ی فیلم بخشی از فرآیند یادگیری درباره‌ی آن است. آنچه پیش رو دارید کتابی است فشرده و انعطاف‌پذیر که می‌تواند به عنوان متن تکمیلی یا اصلی با طیف وسیعی از واحدهای درسی فیلم تطبیق پیدا کند. در همه‌ی این موارد هدف کتاب کمک به خوب نوشتن و خوب اندیشیدن درباره‌ی فیلم‌هاست.

قدردانی‌ها

در مراحل اولیه‌ی شکل‌گیری این کتاب، مارسیا استابز و سیلوان بارنسون بودند؛ دست‌نوشته‌ها و توصیه‌های‌شان برای بعضی تغییرات بسیار مؤثر و دقیق کار کردند.

از بیشتر آن‌ها که از چاپ اول کتاب تاکنون نسخه‌های مختلف این کتاب را بازنگری کرده‌اند بسیار سپاس‌گزارم: جفری بارلو از دانشگاه سپسیک؛ آستین بریگز از کالج همیلتون؛ جیم کولینز از دانشگاه نوتردام؛ دیوید کوک از دانشگاه اموری؛ دنیس ک. کامینگز از دانشگاه فلوریدا؛ تیموتی لیونز از کالج امرسون؛ ژیل آر. دینز از دانشگاه ایالتی کانزاس؛ پاملا دمری از دانشگاه کالیفرنیا، دیویس؛ سیندی هندرشات از دانشگاه ایالتی آرکانزاس؛ ریچارد مک‌گی از دانشگاه ایالتی آرکانزاس؛ توبی میلر از دانشگاه نیویورک؛ بتی جو پیترز از دانشگاه ایالتی موره؛ کلی رینولدز از دانشگاه تکزاس در دالاس؛ دبورا راجرز از دانشگاه مین؛ جیمز اسکوج

از دانشگاه نورث وسترن؛ چاک واثربرگ از دانشگاه نورث وسترن؛ باربارا ویتز از دانشگاه بین‌المللی فلوریدا؛ امت وین از دانشگاه اُبرن؛ و تام زانیلو از دانشگاه نورث‌وسترن کنتاکی. افزون بر این‌ها پیشنهادها و توصیه‌های لین تریبیل و جرمی باتلر در مورد تحقیق در اینترنت بسیار کارآمد بود.

و همچنین بسیار سپاس‌گزارم از این منتقدان به خاطر نظرها و پیشنهادهای‌شان برای چاپ هفتم: گاس آمایا از دانشگاه بین‌المللی فلوریدا؛ بتی بتاچی از کالج کالین؛ ویلر وینستون دیکسون از دانشگاه نبراسکا، لینکلن؛ تامی کینزی از دانشگاه تولدو؛ الکسیس کرازیلوسکی از دانشگاه ایالتی کالیفرنیا، نورث بریج؛ کلی مارشال از دانشگاه کریسشن تکزاس؛ جان مک‌گوان - هارتمن از دانشگاه نیواورلئان؛ و شلی رودریگو از کامیونیتی کالج مِ «او جیمز فیومارا، که مثل همیشه، مشاور بسیار قابل‌اعتماد من درباره‌ی موضوعات مربوط به این کتاب و بسیاری از موضوعات دیگر در دنیای در حال تغییر مطالعات سینمایی است. مایلم تشکر ویژه کنم از سسیلیا، گراهام و آنا کوریگان و بیشتر از همه از مارسیا فرگوسن به خاطر بردباری‌ها، یاری‌ها و شوخی‌های «ا» در طول عمر طولانی این کتاب.

تیموتی کوریگان